

Energetičtí šmejdi se vracejí na scénu

Zatímco ve druhém loňském pololetí stížností na nekalé praktiky zprostředkovatelů výrazně ubylo, od počátku tohoto roku, zejména v posledních týdnech, řešil Energetický regulační úřad (ERÚ) již několik desítek podání na tzv. energošmejdy. Stížnosti spotřebitelů míří především na porušování zákazu podomního prodeje nebo na nepravdivé či klamavé informování zákazníka, ale také na výkon zprostředkovatelské činnosti bez potřebné registrace.

Od poloviny loňského roku, kdy se zprostředkovatelé energií musejí registrovat na ERÚ, požádalo o tuto registraci přes 800 právnických nebo fyzických osob. Do registru zprostředkovatelů jich ERÚ dosud zapsal 626. V 19 případech registraci již pravomocně zamítl, mj. kvůli nesplnění podmínky spolehlivosti. U dalších 150 žadatelů registrační proces dosud probíhá. Řadu z těchto žádostí úřad odmítl, rozhodnutí však zatím není pravomocné.

*„Energetický zákon zná zprostředkovatele teprve od loňského roku. Provinit se proti jeho paragrafům závažným způsobem, abychom je mohli vyškrtnout z registru, tak stihl málokdo. Nicméně v případech, kdy dotyční čelili v minulosti pokutám od ČOI kvůli porušení zákona o ochraně spotřebitele, můžeme jejich registraci rovnou odmítnout. Dále je možné registraci odmítnout pro nedodržení podmínek registrace či nedoložení podkladů. Registraci jsme tak zatím odmítl provést v několika desítkách případů, z toho pravomocně u devatenácti,“ říká **Markéta Zemanová, členka Rady ERÚ.***

Dosud registrovaní zprostředkovatelé již také prošli prvním plošným šetřením, které ověřovalo, zda plní své informační povinnosti vůči spotřebitelům na svých webových stránkách. Z 550 v té době registrovaných zprostředkovatelů přitom zákonným požadavkům nevyhověla více než desetina. V první fázi je ERÚ vyzval k nápravě a u těch, kteří chyby nenapravili, zahájil úřad další kroky vedoucí k postihu. Současně ERÚ řeší také 11 podnětů k zahájení kontroly, které na zprostředkovatele obdržel od spotřebitelů od začátku roku.

*„Počet stížností je zatím podstatně nižší, než tomu bylo v kritických letech 2018 až 2021, kdy energošmejdi útočili na spotřebitele nabídkou energetických aukcí. Vzrůstající trend ale napovídá tomu, že se po loňském útlumu nepoctiví zprostředkovatelé vracejí na scénu. ERÚ tyto případy řeší v rovině dozoru a sankcí, namísto je ale i obezřetnost samotných spotřebitelů. Pokud u vás někdo zazvoní nebo vám zavolá s nabídkou energií, ověřte si nejprve, s kým máte tu čest,“ doporučuje **Ladislav Havel, člen Rady ERÚ.***

Aktuálně si lidé na zprostředkovatele stěžují především kvůli porušování zákazu podomního prodeje. Časté jsou ale také stížnosti na uvádění nepravdivých či klamavých informací, případně na nekalé obchodní praktiky, například když lidem vnucují smlouvy s novým dodavatelem, které vydávají za formulář, jenž je nutné podepsat kvůli zastropování cen. Výjimečná nejsou ani podání mířená na nepřiměřeně vysoký poplatek za zprostředkování nebo na to, že tuto činnost vykonávají zprostředkovatelé bez povinné registrace.

Každý si přitom totožnost energetického zprostředkovatele může jednoduše ověřit v on-line registru na webových stránkách ERÚ, www.eru.cz (přímý odkaz na registr: <https://www.eru.cz/registr-zprostredkovatelu>). Jestliže dotyčný v registru absentuje, o potřebnou registraci buď vůbec nepožádal, nebo může řešit problémy s jejím udělením. Zvláště vůči takovým zprostředkovatelům by spotřebitelé měli přistupovat opatrně. Neměli by jim poskytovat žádné údaje ze stávajících smluv s dodavateli a rozhodně by s nimi neměli podepisovat smlouvy nové.

Kontakt:

Energetický regulační úřad

www.eru.cz

T: 564 578 666, E: podatelna@eru.cz

sídlo úřadu

A: Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Tiskoví mluvčí:

Michal Kebort Jan Hamrník
M: 724 060 790 M: 724 454 791

E: tiskove@eru.cz

dislokované pracoviště Praha

A: Jankovcova 1566/2b, 170 00 Praha 7

Příběh typického energošmejda

Paní Martu, seniorku, navštívil na počátku ledna podomní zprostředkovatel energií, který se představil jako „pán z plynáren“. Pod záminkou vyřízení nutných formalit z ní vylákal údaje o smlouvě o dodávkách plynu, zároveň jí podstrčil k podpisu smlouvu s jiným dodavatelem.

Jedna smlouva (na plyn) však „pánovi z plynáren“ evidentně nestačila, rozhodl se proto za paní Martu uzavřít také smlouvu na dodávku elektřiny. Protože mu pro uzavření druhé smlouvy chyběly podklady, například neznal její zákaznické číslo, rozhodl se zavolat stávajícímu dodavateli elektřiny. V telefonu se vydával za vnuka paní Marty. Když byl upozorněn, že jako kontaktní osoba je u této paní zapsán člověk jiného jména, promptně odvětil, že to je strýc, ale o smlouvy se stará on, vnuk, protože by to sama nezvládla.

Naštěstí pro paní Martu a naneštěstí pro podvodného zprostředkovatele si jeho jméno dodavatel poznamenal do systému a rozhovor s ním si nahrál. Když paní Marta změnu dodavatele rozporovala, celý případ, včetně důkazů, skončil nejen u Policie ČR, ale také na ERÚ, kde si „pán z plynáren“ shodou okolností právě vyřizoval registraci zprostředkovatele. Jejího udělení se nedočká, stejně jako paní Marta nezíská nového „vnuka“, o kterého by zřejmě nestála...